

تأثیر اعتیاد به شبکه‌های مجازی بر بهزیستی تحصیلی دانش‌آموزان متوسطه با نقش واسطه‌ای احساس تنهایی

تقی اکبری*

داود طوسی**

مرتضی جاویدپور***

سلیم کاظمی****

چکیده

هدف این پژوهش، بررسی تأثیر اعتیاد به شبکه‌های مجازی بر بهزیستی تحصیلی دانش‌آموزان با میانجی‌گری احساس تنهایی بود. پژوهش حاضر از لحاظ هدف، کاربردی و از نظر جمع‌آوری داده‌ها توصیفی-پیمایشی و روش آن همبستگی از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری به شمار می‌آید. جامعه آماری پژوهش را دانش‌آموزان متوسطه شهرستان مینودشت در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ تشکیل داده‌اند که با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای ابتدا از بین مدارس ۶ مدرسه انتخاب شده است؛ سپس به صورت نمونه‌گیری تصادفی ساده تعداد ۲۲۰ نفر به عنوان نمونه مورد مطالعه انتخاب شده است. برای جمع‌آوری داده‌ها، از پرسشنامه‌های استاندارد اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی خواجه‌احمدی، احساس تنهایی دهشیری و همکاران و پرسشنامه بهزیستی تحصیلی تومنین سونینی و همکاران استفاده می‌شود. تحلیل داده‌ها با استفاده از مدل‌سازی معادلات ساختاری و نرم‌افزار *smart pls* انجام می‌شود. برازش مطلوب مدل اندازه‌گیری، ساختاری و برازش کلی مدل مورد تأیید قرار گرفته است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد اعتیاد به شبکه‌های مجازی تأثیر معکوس و معنی‌داری بر بهزیستی تحصیلی دانش‌آموزان دارد و بر احساس تنهایی تأثیر مستقیم و معنی‌دار دارد. همچنین یافته‌های پژوهش دلالت بر تأثیر منفی و معنادار احساس تنهایی بر بهزیستی تحصیلی دارد. همچنین احساس تنهایی می‌تواند نقش میانجی را در رابطه بین اعتیاد به شبکه‌های مجازی و بهزیستی تحصیلی داشته باشد. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی بر میزان بهزیستی تحصیلی و احساس تنهایی دانش‌آموزان تأثیرگذار است و هر اندازه شدت اعتیاد به شبکه‌های مجازی بیشتر شود دانش‌آموزان احساس تنهایی بیشتری می‌کنند و بهزیستی تحصیلی آنان نیز کاهش پیدا می‌کند.

واژگان کلیدی: اعتیاد به شبکه‌های مجازی، بهزیستی تحصیلی، احساس تنهایی

* دانشیار مدیریت آموزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران
** دانش‌آموخته دکتری مدیریت آموزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران
*** دانش‌آموخته دکتری مدیریت آموزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران
**** استادیار مدیریت آموزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

نویسنده مسؤول یا طرف مکاتبه: تقی اکبری Akbari-ta@uma.ac.ir